

Handläggare
Katrín Hellers
Telefon: 08-508 24 118

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd
2025-04-24

Remiss av Stockholms stads program för barns rätt till kultur, KS 2024/1378

- Svar på remiss

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och lämnar det som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har fått remiss från kommunstyrelsen om Stockholms stads program för barns rätt till kultur, för yttrande senast 2025-04-29.

Kulturnämnden har tagit fram ett stadsövergripande program om barns rätt till kultur mot bakgrund av det uppdrag som gavs i kommunfullmäktiges budget för 2024.

Programmets övergripande målsättning är att ge alla barn och ungdomar goda möjligheter att upptäcka, uppleva och skapa många olika sorters kulturuttryck. Programmet ska ge stadens verksamheter gemensam förståelse för arbetet med barns rätt till kultur samt tydliggöra det ansvar som nämnder och bolagsstyrelser har inom programmets verksamhetsområden.

I det nya programmet får Stockholms stads egna kulturverksamheter ett större ansvar än tidigare. Programmet lyfter att viktiga framgångsfaktorer för barns rätt till kultur är samverkan, barn och ungdomars delaktighet och inflytande samt tillgängliggörande av utbud, verksamheter och platser. Programmet riktar sig till alla barn och ungdomar men tydliggör att Stockholms stad behöver bli bättre på att inkludera underrepresenterade grupper.

hänsyn till lokala förutsättningar i arbetet med att inkludera underrepresenterade grupper.

Stadsdelsförvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och lämnar det som svar på remissen.

Bakgrund

Stadsdelsnämnden har fått remiss från kommunstyrelsen om Stockholms stads program för barns rätt till kultur, för yttrande senast 2025-04-29.

Ärendet

Kulturnämnden har tagit fram ett stadsövergripande program om barns rätt till kultur mot bakgrund av det uppdrag som gavs i kommunfullmäktiges budget för 2024.

Programmet har tagits fram i nära samarbete och dialog med berörda förvaltningar och bolag och har därmed en bred förankring inom staden. Programmet för barns rätt till kultur antogs i kulturnämnden i december 2024. Programmet kommer att antas i kommunfullmäktige under 2025 för att därefter gälla för samtliga nämnder och bolagsstyrelser.

Mål och åtaganden

Programmets övergripande målsättning är att ge alla barn och ungdomar goda möjligheter att upptäcka, uppleva och skapa många olika sorters kulturuttryck. Programmet ska ge stadens verksamheter gemensam förståelse för arbetet med barns rätt till kultur samt tydliggöra det ansvar som nämnder och bolagsstyrelser har inom programmets verksamhetsområden.

Programmet har tre mål som konkretiserar stadens ambition för barns rätt till kultur. Målen är:

1. Alla barn och ungdomar upplever och skapar en mångfald av kulturuttryck i förskolan och skolan.
2. Alla barn och ungdomar tar del av kulturupplevelser och utövar eget skapande på sin fritid.
3. Alla barn och ungdomar har möjlighet till kulturupplevelser och eget skapande i sin stadsmiljö.

Till varje mål finns två åtaganden som förtydligar hur målet ska uppnås samt vilka nämnder och bolagsstyrelser som är ansvariga.

Målgrupper och prioriteringar

Programmet har en tydlig ambition om att inkludera alla barn i kulturlivet. Programmet beskriver att tillgången till kultur och deltagandet i kulturlivet ser olika ut och att det finns grupper av barn som inte nås i tillräckligt hög utsträckning idag. Programmet har därför ett särskilt fokus på att staden behöver bredda deltagandet och bli bättre på att inkludera underrepresenterade grupper.

De målgrupper som programmet särskilt uppmärksammar är: pojkar i alla åldrar, äldre barn och ungdomar, barn och ungdomar med funktionsnedsättning och barn och ungdomar som växer upp i hushåll med låga inkomster.

Framgångsfaktorer

Programmet identifierar tre framgångsfaktorer som blir bärande delar av arbetet: samverkan, delaktighet och inflytande samt tillgängliggörande av utbud, verksamheter och platser.

Programmet betonar att samverkan är avgörande för att nå framgång (internt och externt, på stadsövergripande nivå, på lokal nivå). Det är särskilt angeläget att samverka kring gemensamma insatser i socioekonomiskt svagare områden samt för att nå underrepresenterade grupper.

Genomförande och uppföljning

Berörda nämnder och bolagsstyrelser ska ta fram verksamhetsanpassade mål, aktiviteter och arbetssätt för att nå programmets mål. Uppföljning av arbetet ska ske löpande inom ramen för stadens ordinarie system för styrning och uppföljning. I den ordinarie verksamhetsplaneringen ska berörda nämnder och bolagsstyrelser precisera vilka aktiviteter de behöver genomföra och hur de ska samverka inom staden och med andra aktörer.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för medborgarservice och stadsmiljö. Avdelningen för förskola har bidragit med sina synpunkter.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och lämnar det som svar på remissen.

Förvaltningen anser att presenterat förslag till Stockholms stads program för barns rätt till kultur ligger i linje med uppdraget i stadens budget för 2024.

Programmet genomsyras av en medvetenhet om att tillgången till kultur och deltagandet i kulturlivet ser olika ut, och att det finns grupper av barn som inte når i tillräckligt hög utsträckning idag. Förvaltningen ställer sig positiv till att programmet har ett särskilt fokus på att bredda deltagandet och att staden ska bli bättre på att inkludera underrepresenterade grupper i kulturlivet.

Förvaltningen vill lyfta att det är viktigt att ta hänsyn till lokala förhållanden när man beslutar vilka målgrupper som särskilt bör uppmärksammas. Dessa behov kan variera stort mellan olika stadsdelar och verksamheter.

Förvaltningen ställer sig positiv till att rättighetsperspektivet förstärks i det nya programmet. Tillgänglig statistik visar på stora skillnader inom staden och Skärholmen är en av de stadsdelar där barn och ungdomar tar del av kulturlivet i lägre utsträckning än i andra delar av staden. Programmet förtydligar att stadens aktörer har ett gemensamt ansvar för att tillgodose barns rättigheter i alla delar av staden, vilken förvaltningen ser positivt på.

Förvaltningen ser positivt på att programmet understryker att samverkan både är en framgångsfaktor och en förutsättning för arbetet med barns rätt till kultur, såväl på stadsövergripande som lokal nivå. Programmet poängterar att det är särskilt viktigt att samverka kring gemensamma insatser i socioekonomiskt svagare områden i staden, samt för att nå underrepresenterade grupper, förvaltningen instämmer i detta.

Programmet uttalar att de viktigaste arenorna för barns rätt till kultur är i förskolan och skolan, på fritiden och i stadsmiljön. Förvaltningen vill understryka att trygga stadsmiljöer är en förutsättning för att barn och ungdomar ska kunna ta del av kultur och andra fritidsverksamheter. Den upplevda tryggheten varierar stort mellan stadsdelar och insatserna för barns rätt till kultur behöver anpassas efter lokala förutsättningar.

Barns möjlighet till delaktighet och inflytande genomsyrar programmets utformning och ställer krav på implementeringen. Stadens verksamheter ska göra barn delaktiga och ge dem inflytande. Förvaltningen välkomnar den utveckling av arbetet med barn och ungas delaktighet och inflytande som programmet föreslår samt ser att kulturförvaltningen, som har ansvar för den

stadsövergripande samordningen av verksamhetsområdet Barn, kultur och fritid, kan utgöra ett viktigt stöd i det arbetet.

Programmet har tydliga, konkreta målformuleringar med tillhörande åtaganden. Förvaltningen ställer sig positiv till att programmet samtidigt ger utrymme för berörda verksamheter att själva, eller i samverkan med andra aktörer, kunna utforma insatser utifrån programmets mål.

Förvaltningen ställer sig positiv till att implementering och uppföljning av programmet ska integreras i stadens ordinarie system för styrning och uppföljning. Programmet ställer krav på berörda nämnder och bolagsstyrelser att ta fram verksamhetsanpassade mål, aktiviteter och arbetssätt för att uppnå programmets mål, men ger också rörelsefrihet och tillåter verksamheterna att göra egna bedömningar av vilka insatser som lämpar sig bäst i den egna kontexten. Målstruktur, ansvarsfördelning och uppföljning har uppdaterats i det nya programmet och förvaltningen anser att programmet ger tydligt stöd i arbetet med barns rätt till kultur.

Jämställdhetsanalys

Flera rapporter visar att flickor i högre utsträckning än pojkar deltar i det offentligt finansierade kulturutbudet och att detta mönster har sett likadant ut under lång tid.¹ Därför är pojkar i alla åldrar en viktig målgrupp att särskilt uppmärksamma. Förvaltningen ser att förskolans och skolans förtydligade uppdrag gällande att säkerställa barn och ungas tillgång till kultur kommer att gynna en mer jämlik tillgång till kulturaktiviteter. Förvaltningen ser även att de stora skillnaderna mellan flickors och pojkars kulturvanor huvudsakligen finns på fritiden. Ett mer jämställt deltagande i det offentligt finansierade kulturutbudet handlar både om att bredda utbudet av kulturaktiviteter på barnens målpunkter (såsom öppna fritidsverksamheter) och om att sänka trösklar till deltagande såsom ökad upplevd trygghet i sitt närområde samt faktiska möjligheter att transportera sig till och från kulturaktiviteter.

Barnkonsekvensanalys

Som bilaga till programmet för barns rätt till kultur finns en omfattande barnkonsekvensanalys. I barnkonsekvensanalysen presenteras lagstiftning och relevanta styrdokument samt tidigare

¹ Barn och ungas kulturaktiviteter”, Kulturfakta 2017:5, utgiven av Myndigheten för kulturanalys, 2017 och ”En väv av vanor – en kunskapsöversikt av barns och ungas kulturvanor 2023”, utgiven av kulturförvaltningen i Region Stockholm, 2023.

utredningar och rapporter som beskriver hur barns och ungdomars tillgång till kultur ser ut.

Det föreslagna programmet bedöms vara förenligt med barnets bästa. Förvaltningen har inga tillägg till den bilagda barnkonsekvensanalysen.

Lisa Kinnari
Stadsdelsdirektör
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Charlotta Östholm
Avdelningschef
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

Inga bilagor.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lisa Kinnari, Stadsdelsdirektör	2025-03-28
Charlotta Östholm, Avdelningschef	2025-03-28